

Harry Peronius

LÄR DIG ANVÄNDA

DIN MAC

OS X Lion

DOCENDO

1. INTRODUKTION	5
A. Mac-datorer	5
B. iPad	7
C. iPhone	7
D. iPod	7
E. Bildskärmar	8
F. Mus	9
G. Styrplatta	10
H. Tangentbord	11
I. Lagringsenheter	12
J. Datorkomponenter	14
K. Portar och kontakter	15
L. Uppgradering	17

2. MJUKVARA	18
A. Operativsystem	18
B. Mac OS X	18
C. iLife 11	19
D. Övriga program	20
3. INSTALLERA MAC OS X	21
A. Installera övriga program	22

DEL 1 GRUNDFUNKTIONER

4. FINDER	24
A. Orientering i Finder	25
B. Utseende	28
C. Överblick	30
D. Spotlight	32
5. DOCK	34
6. HELSKÄRMSVY	37
A. Launchpad	37
B. Mission Control	39
7. HJÄLP	42
8. ARBETA I FÖNSTER	44
A. Fönster i helskärmsläge	45
9. MAPPAR OCH FILER	46
A. Öppna filer	46
B. Filer	46
C. Skapa mappar	47
D. Papperskorgen	47
E. Alias	47
10. SYSTEMINSTÄLLNINGAR	49
A. Skrivbord och skärmläckare	50
B. Strömsparare	52
C. Bildskärmar	53
D. Mus	54
E. Ljud	55
F. Startobjekt	56
G. Flera användare	57
H. Programuppdatering	58

11. TVÅNGSAVSLUTA	59
--------------------------------	-----------

12. SKRIVA UT	60
----------------------------	-----------

13. PACKA OCH PACKA UPP	62
A. Komprimering med zip och dmg	62
B. Komprimering med Sit	64

DEL 2 ARBETA MED DATORER

14. ADRESSBOK	68
A. Lägga till ett kort	69
B. Inställningar	71
C. Grupper	72

15. ICAL	74
A. iCal-fönstret	74
B. Kalendrar	76
C. Aktiviteter	76
D. Påminnelse	78
E. Upprepa aktivitet	79
F. Inställningar	80

16. FÖRHANDSVISNING	81
A. PDF-dokument	81
B. Bilder	85

17. DASHBOARD	89
A. Väderlek	90
B. Omvandlare	91
C. Hämta fler widgetar	92

18. DVD-SPELARE	93
------------------------------	-----------

19. ITUNES	95
A. Importera låtar från en musik-cd	95
B. Spela upp spår	98
C. Skapa spellistor	100
D. Ansluta iPod till datorn	102
E. Manuell överföring till iPod	103
F. Automatisk överföring till iPod	104
G. Poddradio	106
H. Internetradio	111
I. Köpa musik	112
J. Föra över köpta låtar till annan dator	114
K. Hitta dina låtar	115
L. Bränna egen musik-cd-skiva	116

20. TIME MACHINE	118
A. Extern hårddisk	118
B. Inställningar i Time Machine	119
C. Leta efter gamla filer	121
D. Återskapa filer	123

21. KOMPATIBILITET WINDOWS – MAC	124
A. Föra över dokument	124
B. Likheter och olikheter mellan Mac och pc	124

DEL 3 NÄTVERK OCH INTERNET

22. NÄTVERK	128
A. Router	128
B. Inställningar	128
C. Delning	129
D. Ansluta datorer till varandra.....	131
23. SAFARI	132
A. Surfa med Safari.....	132
B. Söka efter ord på en sida	134
C. Bokmärken	135
D. RSS	138
E. Webbklipp	140
F. Sökmotorer	141
24. MAIL	143
A. E-postkonton	144
B. Skicka e-brev.....	146
C. Anpassa verktygsfältet	149
D. Bifoga filer	150
E. Ta emot bifogade filer.....	151
F. Signaturer	152
G. Hämta, ordna och hitta e-brev.....	153
H. Spara brev på servern.....	155
25. ICLOUD	156
SAKREGISTER	157

5. DOCK

Med fältet Dock kommer du snabbt åt program, mappar, dokument, webbadresser och papperskorgen.

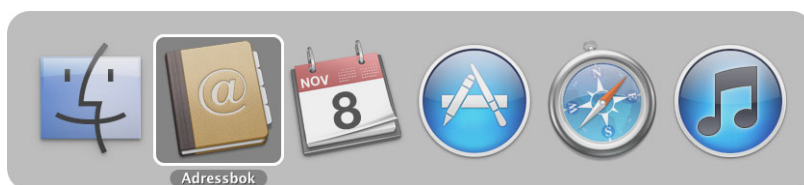
Längst ner på skärmen finns Dock, ett fält med symboler. Du kan lägga till, ta bort och ordna symbolerna efter eget tycke. I Dock finns från början två travar, Alla mina filer och Hämtade filer. Papperskorgen och Finder är de enda symboler som du inte kan ta bort eller flytta.

När du minimerar ett fönster, genom att klicka på den gula knappen uppe till vänster, flyttas fönstret till Dock. Klicka på symbolen i Dock för att visa den som ett fönster igen.

- 1 Till vänster om den streckade linjen visas symboler för program. En ljuspunkt under en symbol indikerar att programmet är öppet.
- 2 Till höger visas mappar, dokument och papperskorgen. Mappar i Dock kan visas som en mapp eller en trave (stacks). En trave är ett objekt i Dock som ger dig snabb åtkomst till filerna på datorn.
- 3 Filer som du laddar ner med en webbläsare eller sparar från ett e-brev i Mail placeras automatiskt i traven **Hämtade filer** (Downloads). Mappen Hämtade filer är den förvalda mappen för de program och filer du hämtar från Internet. En trave kan vara ett antal dokument, en grupp program eller en uppsättning mappar. Du skapar en trave genom att dra och släppa en mapp på den högra sidan av den streckade linjen i Dock.
- 4 Här visas en genväg till mappen Program.

Du kan visa Dock över hela skärmen genom att hålla ner **Kommando**-tangenter och trycka en gång på **Tabb**. I fönstret visas symboler för alla öppna program. Fortsätt att hålla ner **Kommando**-tangenter och tryck på **Tabb** upprepade gånger för att växla mellan programmen.

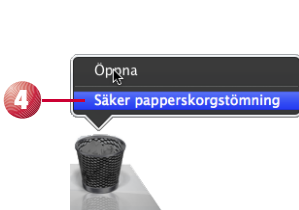
Använda Dock

- 1 Klicka en gång på en symbol för att öppna eller aktivera den. På bilden visas en genväg till mappen Program.
- 2 När du klickar på en trave visas dess innehåll antingen som en solfjäder, ett rutnät eller en lista. Du kan ställa in visningen av traven så att den visas på önskat sätt. Visningsläget kan också anpassas automatiskt beroende på antalet objekt. Håll ner **Ctrl** och klicka på traven och välj ett alternativ på menyn.
- 3 Peka på en symbol (ej mapp) och håll musknappen nertryckt en stund så visas en meny eller håll ner **Ctrl** och klicka på symbolen. Menyerna skiljer sig något beroende på objektet. På menyn för program där flera fönster är öppna visas även namnet på det fönster som är aktivt. Klicka på åtgärden eller på ett dokumentnamn för att aktivera det.
- 4 Via papperskorgens meny kan du tömma den eller öppna och visa innehållet.
- 5 Öppna ett dokument i ett program som finns i Dock genom att dra och släppa dokumentsymbolen över programsymbolen. I detta exempel visas en tiff-fil som ska öppnas med programmet Förhandsvisning.

Du skapar en trave genom att dra och släppa en mapp på den högra sidan av den streckade linjen i Dock.

Håll Skift-tangenten nertryckt samtidigt som du klickar på den gula minimeringsknappen i ett fönster, eller då du klickar på en trave, då får du se en lite långsammare animation.

Snabbkommandot för att förminska ett fönster är Kommando+M. Observera att detta snabbkommando endast fungerar i vissa program.

Anpassa Dock

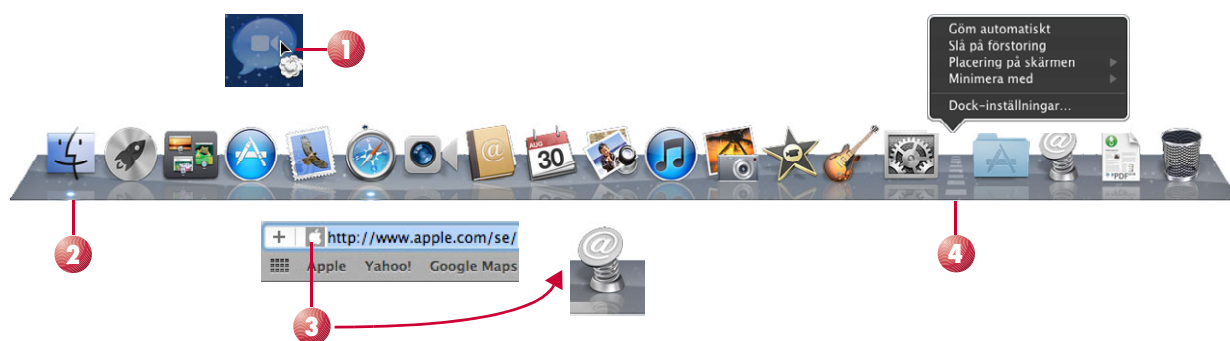
Du bör anpassa Dock till dina behov, så att den endast innehåller de objekt som du har glädje och nytta av.

Dra ut en symbol från Dock och släpp musknappen. Symbolen kommer bokstavligen att gå upp i rök med ett litet puff-ljud, en ganska kul animation. Prova, så får du se!

Om Dock är gömd, visar du den igen genom att föra muspekaren längst ner på skärmen.

Förstoringseffekten visar förstorade symboler då musen förs över Dock.

- 1 Börja med att ta bort symboler som du antagligen inte kommer att använda genom att dra bort dem från Dock.
- 2 Lägg till nya symboler till Dock genom att dra symbolen av ett program, mapp eller dokument från ett Finder-fönster och släpp det i Dock. Program-symboler läggs in till vänster om den streckade linjen och allt annat till höger om linjen.
- 3 Lägg till en webbsideslänk genom att dra ikonen från vänster sida i adressfältet i Safari, och släpp den i Dock.
- 4 Ändra inställningarna för Dock genom att **Ctrl**-klicka på den streckade linjen. På menyn som öppnas kan du bland annat aktivera den automatiska göm/visa-funktionen och förstoringseffekten.

Jämförelse med Windows

Dock har likheter med Start-menyn och aktivitetsfältet i Windows. Båda fälten kan innehålla ikoner för att komma åt program och dokument. När ett fönster minimeras i Windows flyttas det till aktivitetsfältet, i Mac flyttas det till Dock.

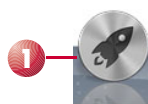
6. HELSKÄRMSVY

A. Launchpad

Launchpad ger dig en översikt av alla de program som finns i mappen Program. De program som du hämtar från App Store visas automatiskt i Launchpad. För att starta ett program klickar du på dess ikon. Du organiserar ikonerna genom att dra och släppa, de andra ikonerna flyttas åt sidan på samma sätt som till exempel i iPhone.

I helskärmssyn kan du se alla dina nedladdade program på skärmen samtidigt.

- 1 Öppna Launchpad genom att klicka på dess ikon i Dock. Om du har en bärbar dator eller en Magic Trackpad lägger du tre fingrar och tummen på plattan. Dra sedan fingrarna inåt. Du kan även öppna Launchpad genom att föra muspekaren till ett av bildskärmens hörn. För att använda denna funktion måste du först definiera **Aktiva hörn** (Hot Corners) i Systeminställningar. Läs mera under Mission Control avsnittet Inställningar, sid 41.
- 2 Antalet sidor i Launchpad visas som punkter nedanför programikonerna. Den vita punkten representerar den aktiva sidan.
- 3 Du skapar nya sidor genom att dra en av ikonerna till den högra kanten av bildskärmen.

Tyvärr kan du inte använda gester på en Magic Mouse för att öppna Launchpad.

Du kan förflytta dig mellan de olika sidorna i Launchpad på tre olika sätt.

- Tryck på vänster- och höger-pil-tangent.
- Svep på Magic Mouse med ett finger eller svep med två fingrar på styrplattan eller på en Magic Trackpad.

2

3

- 4 Du kan även skapa mappar för att gruppera program så att du lättare hittar dem. Dra och släpp en ikon över en annan ikon, då skapas en mapp med namnförslag automatiskt. Dess innehåll visas som ett fält nedanför mapp-ikonen.
- 5 Om du vill döpa om mappen dubbelklickar du på dess namn och skriver ett nytt namn. Klicka var som helst utanför mappen för att stänga den.
- 6 Du kan radera program som du *hämtat* från App Store (övriga program kan inte raderas). Håll musknappen nertryckt över en ikon så börjar alla ikoner vicka. Klicka på krysset som visas för att radera programmet. Krysset visas bara för de program som kan raderas.
- 7 Klicka på **Radera** (Delete).

B. Mission Control

När du har många öppna fönster på skrivbordet kan det vara svårt att hitta rätt fönster. Med hjälp av Mission Control får du en snabb översikt över alla öppna fönster i helskärmssvy. Skrivbordet och de program som körs visas som miniatyrbilder, program som du har gömt visas dock inte i Mission Control. Har du flera fönster öppna inom samma program grupperas de och visas tillsammans. Dashboard visas som ett eget miniatyrfönster högst upp till vänster i Mission Control.

Tänk på att vissa program bara har ett fönster, till exempel iTunes, Adressboken och Systeminställningar, men att Safari kan ha flera fönster öppna samtidigt. Även Finder kan ha många öppna fönster.

Du kan öppna Mission Control på olika sätt:

- Tryck på tangenten för Mission Control på tangentbordet, eller tryck på **F9 (fn+F9)**.
- Klicka på symbolen Mission Control i Dock.

För att växla till något av de startade programmen klickar du på miniatyrbilden av det. Det fönstret visas då överst på skrivbordet.

Lägga till nya skrivbord

Du som har många projekt på gång och samtidigt arbetar med flera program, kan ha stor nytta av Spaces. Med Spaces kan du organisera och komma åt olika delar av ditt skrivbord på ett effektivt sätt. Spaces går ut på att du delar skrivbordet i flera delar, så kallade Spaces-fönster, du kan ha mellan 2 och 16 fönster. I varje fönster kan du gruppera, och omgruppera, de fönster som du vill visa samtidigt.

Med flera Skrivbord kan du organisera dina öppna fönster i olika Skrivbordsvyer. Varje Skrivbord kan ha en egen bakgrundsbild.

Du kan lägga till flera skrivbord på två sätt.

- Klicka på plus-knappen (+) för att skapa ett nytt tomt skrivbord.
- Du kan också dra och släppa ett fönster från Exposé-delen till plus-knappen, då skapas ett nytt skrivbord med det aktuella fönstret inkluderat.

När Mission Control är aktiverat klickar du på en av miniatyrbilderna, då flyttas du direkt till detta skrivbord. Ett annat sätt att navigera mellan skrivborden är att hålla ner **Ctrl**-tangentsen och trycka på höger- eller vänster pil-tangent. Du kan även svepa vänster-höger med två fingrar på Magic Mouse eller svepa vänster-höger med tre fingrar på en styrplatta eller en Magic Trackpad.

I standardläge kan du navigera mellan skrivborden på samma sätt som beskrivits ovan, men utan att se Spaces-delen.

Från Exposé-delen drar du ett fönster till ett skrivbord i Spaces-delen. Om du vill dra hela gruppen av fönster i ett program, till exempel Safari, drar du ikonen för det programmet till ett skrivbord i Spaces-delen.

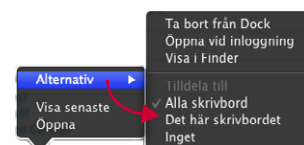
Stänga skrivbord

De öppna fönster som finns på skrivbordet du stänger flyttas till det aktiva skrivbordet.

Observera att du inte kan stänga Dashboard eller Skrivbord 1.

Stäng ett skrivbord genom att hålla muspekaren över en av miniatyrbilderna i Spaces-delen. Klicka på krysset som dyker upp efter en stund i det övre vänstra hörnet. Håll **Alt**-tangentsen nertryckt för att visa krysset direkt.

Nästa steg är att definiera i vilket Spaces-fönster varje program ska visas. Tryck och håll ner en programsymbol i Dock. Klicka på **Alternativ** (Options) och välj **Det här skrivbordet** eller **Inget** (This Desktop, None) om du vill att programmet bara ska öppnas i aktuellt Spaces-fönster, välj **Alla skrivbord** (All Desktops) om programmet ska visas i alla Spaces-fönster.

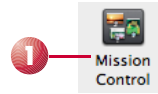

Inställningar

Det är värt att ta en titt på de inställningar du kan göra för att anpassa Mission Control efter dina behov.

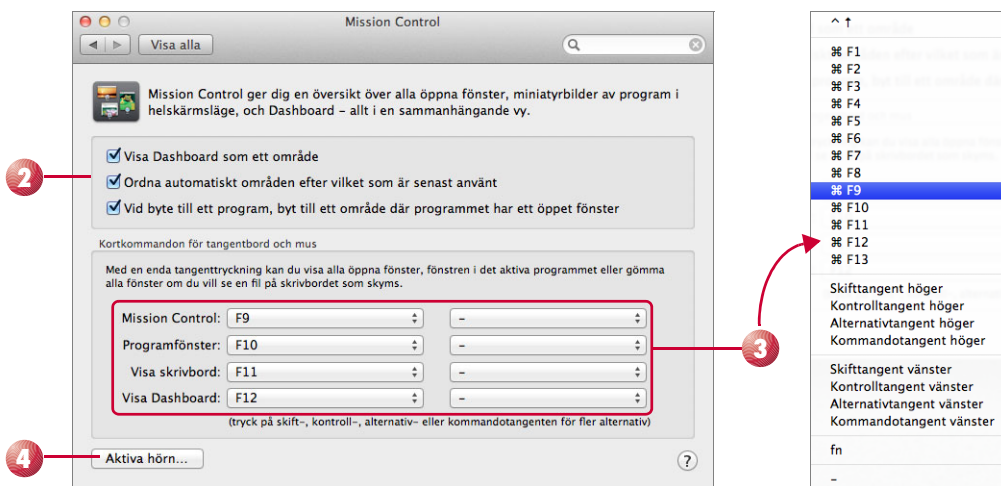
Observera att program som du gömt (Kommando+H), inte heller syns när du aktiverar Mission Control.

- 1 Klicka på **Äpple**-menyn och välj **Systeminställningar** (Apple, System Preferences) och klicka på panelen Mission Control. Inställningarna är delade i tre kategorier.

- 2 Högst upp kan du göra några allmänna inställningar.
- 3 I den nedre delen kan du ställa in hur du genom att endast trycka på en eller två tangenter kan aktivera Mission Control, visa alla fönster i det aktiva programmet, visa endast skrivbordet och visa endast Dashboard.

Du kan även välja att använda den högra musknappen, här kallad Sekundär musknapp, för att aktivera dessa fyra funktioner.

Aktiva hörn

- 4 Klicka på knappen **Aktiva hörn** (Hot Corners).
- 5 Öppna någon av popup-menyerna för att aktivera någon av de åtta funktionerna genom att föra muspekaren till något av bildskärmens hörn.

När du ställt in ett aktivt hörn kan du visa resultatet genom att dra musen till det hörnet på skärmen.

